

Desetogodišnje praćenje epidemiologije bolesti štitnjače u Sloveniji nakon pojačane jodizacije soli

Katja Zaletel, Simona Gaberšček, Edvard Pirnat, Blaž Krhin, Sergej Hojker

Cilj Odrediti opskrbu jodom i pratiti epidemiologiju bolesti štitnjače u razdoblju od deset godina nakon 1999., kada je pojačana jodizacija soli s 10 na 25 mg kalijevoj jodida po kilogramu.

Postupci U 2002. i 2003., odredili smo veličinu štitnjače palpacijom i ultrazvukom i mjerili koncentraciju joda u mokraći kod 676 djece školskog uzrasta iz 34 škole u Sloveniji. Od 1999. do 2009., pratili smo incidenciju difuzne i nodularne gušavosti, tiroidne autonomije, Gravesove bolesti i Hashimotovog tiroiditisa među odraslim stanovnicima područja u nadležnosti Kliničko-bolničkog centra Ljubljana koje broji oko 1,000,000 stanovnika.

Rezultati Kod djece, samo je 1% imalo stupanj gušavosti 2 (vidljiva i palpabilna štitnjača), medijan volumena štitnjače bio je 5,8 mL, a medijan koncentracije joda u mokraći 148 µg/L. Kod odraslih, došlo je do značajnog smanjenja u incidenciji difuzne gušavosti i tiroidne autonomije (2009. vs 1999., omjer stopa [engl. RR], 0,16; 95% raspon pouzdanosti [engl. CI], 0,12-0,21 odnosno RR, 0,73; 95% CI, 0,62-0,86), s nižom incidencijom kod mlađih ispitanika 2009. ($P < 0.001$). Došlo je i do porasta u incidenciji multinodularne gušavosti i solitarnog čvora (2009. vs 1999., RR, 1,55; 95% CI, 1,35-1,79 odnosno RR, 1,72; 95% CI, 1,49-1,99). Nisu primijećene dugoročne promjene u incidenciji Gravesove bolesti (2009. vs 1999., RR, 0,95; 95% CI, 0,81-1,13), dok je incidencija Hashimotovog tiroiditisa snažno porasla (2009. vs 1999., RR, 1,86; 95% CI, 1,64-2,12).

Zaključak Promjena od blago smanjene do dovoljne opskrbe jodom dovela je do vidljive promjene u incidenciji bolesti štitnjače – incidencija difuzne gušavosti i tiroidne autonomije značajno je smanjena a incidencija Hashimotovog tiroiditisa znatno se povećala.